ಸಾಲ ಕೊಡುವುದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ medium, short and long loans other than land mortgage bank loans ಕೊಡಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸಾಲವನ್ನು ಅಥವಾ ಗ್ಯಾರಂಟಿನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ, ಎಂದರೆ regional basis ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗೇನೂ ರೀಜನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 9 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋದರೆ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಕಡೆಗೆ 70-80 ಸಾವಿರವಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಗ್ಯಾರಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಡಿಬೆಂಚರುಗಳನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. May I know at what rate of interest debentures have been issued ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I cannot definitely say, Sir. I think it is 4½ per cent.

Sri G. SIVAPPA.—May I bring to the notice of the Government that this rate of interest of 4½ per cent is very high and therefore is it not a fact that the Taluk Land Mortgage Banks are charging a high rate of interest, *i.e.*, 7½ per cent ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If the Hon'ble Member suggests that the rate of interest to the ultimate borrower should be reduced, that matter will be considered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಡಿಬೆಂಚರುಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಣ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ತಾವ್ಮಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಡಿಬೆಂಚರು ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನೂ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿಬೆಂಚರ್ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಣ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ನಿಮ್ಮು. ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಅವರು ಡಿಬೆಂಚರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಯೋ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರು ಡಿಬೆಂಚರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

Sri G. SIVAPPA.—He is not in his place, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes. He cannot put his question, because he is not in his place.

Sri Ijari SIRASAPPA.—May I know the state of recoveries of the loans advanced hitherto ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as the Land Mortgage Bank Loans are concerned, the recovery is good.

ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no information about that. ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ತೋಟಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರೂ ರೈತರು.

Government Electric Department. (Agreement rejected by the workmen)

Q.—105. **Sri D. VENKATESH** (Gandhinagar Constituency).—

Will the Government be pleased to state :—

the details of the final agreement that was finalised before the Chief

Conciliation Officer in Mysore, which was rejected by the workmen of the Mysore Government Electric Department ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

It is regretted that the information asked for cannot be given in the public interest.

Sri D. VENKATESH.—May I know what is the public interest involved therein, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—According to section 21 of the Industrial Disputes Act, the information that was gathered by the Conciliation Officer is required to be kept confidential, Sir.

Sri D. VENKATESH.—Is the so-called public interest to be protected by the Government or also by the Department concerned ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Of course, the department forms a part of the Government.

Sri D. VENKATESH.—Are the Government aware that on 17th December 1954, five hundred copies of this agreement have been printed and distributed throughout the State by the Department concerned ?

Mr. SPEAKER.—But if the Government say that they cannot give information, the Hon'ble Member must take the answer.

Sri D. VENKATESH.—Mr. Speaker, the concerned department has published that pamphlet.

Mr. SPEAKER.—Two wrongs cannot make one right. If they have committed a wrong, they cannot repeat it.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that in order to conceal commitments under the guise of public interest, the Government have given this answer ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, Sir.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Who were all represented before the Conciliation Officer ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The representatives of the Electrical Department and the representatives of the Union.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many demands were placed by the Employees' Union before the Department and when were they placed ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think about 25 demands were placed before the Department. For giving information as to the day when they were placed, I should like to have notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact that about 18 months back, the demands were placed and reminders were given to the Department?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—During the period that had elapsed since the demands were placed before the Department, many of them were considered and suitably implemented.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact that these demands were referred to the Conciliation Officer for conciliation after the strike notice was issued by the Employees' Union ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, we can go to the Conciliation Officer according to the rules only after the strike notice was given.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Out of 25 demands, is it not a fact that 13 demands were conceded by the department before the Conciliation Officer ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I would like to have notice for the number.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What was the reason for the breaking down of the conciliation proceedings ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Conciliation Officer reported that the conciliation proceedings broke down and there was no agreement between the two parties before the Conclliation Officer.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact that conciliation proceedings broke down because the Government unnecessarily interfered and insisted that 18 months' truce clause should be put into the agreement ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, the conciliation proceedings broke down. That is all I can say.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Under the Industrial Disputes Act, only six months' agreement can be insisted upon, is it not ?

Mr. SPEAKER.—All those matters relating to the provisions of the Act cannot be discussed on a question like that.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—The Hon'ble Minister was pleased to quote an Act under which he was not in a position to give the answer asked for. I am repeating the same question and telling him that under such and such an Act, the Hon'ble Minister was obliged to take action and what the Hon'ble Minister or Government did was irregular and illegal.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Just now, the Hon'ble Minister was pleased to state that some of the demands were suitably implemented. Will the Government be pleased to state what were those demands that they have suitably implemented ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.— Now, I would like to have notice for giving details.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Will the Minister be pleased to place those details on the table of the House, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It will be considered. The demands that were made by the Union on the Government during the course of a long period of 18 months were all suitably considered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಹೃದಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಆಯಿತು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಈ ಮುಷ್ಕರ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—I do not allow that question. It does not relate to this question.

Artificial Insemination Centres

Q.—305. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of artificial insemination centres working in the State ;

(*b*) the amount of money spent over the Scheme ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) 11.

(*b*)	*1953-54*	*1954-55*
	Rs. 6,550	Rs. 18,900

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—I rise to a point of order. ಇದು ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಭಯಂಕರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I want notice for that.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ತೆರೆಯುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

Sri G. SIVAPPA.—Is there any artificial insemination centre in Chitaldrug District ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am not sure. If there is not one, we will certainly have one there.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು Planning Commission ನವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Artificial insemination centresನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏರ್ಪಾಡಿನಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಳಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The results of artificial insemination have always been very good. They are true to type and the results are of a higher percentage than with natural insemination.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧಾರಣ ಮಾಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ Local Bodies ಅಂದರೆ Municipality ಮತ್ತು District Boardನವರು ಅವರವರ ಭಾಗದ quota ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, District Boardನವರು ತಮ್ಮ quotaವನ್ನು